

محرر کردی و فارسی
علی کمال و م. نوری

بودا داخل شهر ولوا بدل آبونه
۳ مانك دو ۶ مانك چوار
سالیکي ۸ روپیه یه

بوخارج اجرت پوسته
علاوه ده کری

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
و سر محرر
مصطفی پاشا

بانك كردستان

اعلانات بديرك
۳ آنه ده سينيتر

بو همو شتيك مراجعت
به صاحب امتیاز اكري

(زمان گورزو رم رابوردو ایستا بالوان علمه)
(سلاح دسته صنعت بارقه تیغ و سفان علمه)

تاریخ انتشار

۲ آگستوس ۱۹۲۲
سالیانی

علمی ، اجتماعی ، ادبی ، فزونی حر و سربست ملی به
هفته جاریك دردچی

نسخه یکی به ۲ آنه ده فروشری

سال ۱ شماره ۱۰ [یکشم] ۲۳ صفر ۱۳۴۱ ۱۵ تشرین اول ۱۹۲۲

تحکیم و دوام ام حقه صریحیه که دستان کونووه لازم
و فرضه سعی و غیرت بکین . ای ماتم ! امین بن که
ضامن سعادت و موفقیت اقوام اتحاد و اتفاقه . و ملتی که
خونی رشتی بو حق خوی قطعیا محروم و اسپرنابی
و قرار عالم مدنیتهش امه به که هر قومی ره هر عنصری خوی
به خوی ابی اداره بکات . اولاً ایجه که ملت کوردین
ثانیاً بوام غایه به قربانیکی زورمان دا ، به اوشرطه که
یک دل و یک زبان و یک وجود بین به اذن خدا هیچ
کس نظیرمان پی نابا ، و منیش تا آخر قطره خون و مال
خوم و اولاد و انباعم بوسعادت ایوه صرفم کردبو و
تکرار ایکم . همت له ایوه موفقیت له خدا .

حکمدار کوردستان

محمود

صورت اراده علیه حضرت مکهرداری

عدد - ۲

۱۹ صفر الحیر ۱۳۴۱ ، ۱۰ تشرین اول ۱۹۲۲ .
له مملکت سالیانی دا نوسرا .
بو تشکیلات حکومت کوردستان نصب و تعیین

صورت اراده علیه حضرت مکهرداری

عدد - ۱

۱۸ صفر الحیر ۱۳۴۱ - ۹ تشرین اول ۱۹۲۲
له مملکت سالیانی دا نوسرا له محمود ابن سعید
بو کافه ملت کورد

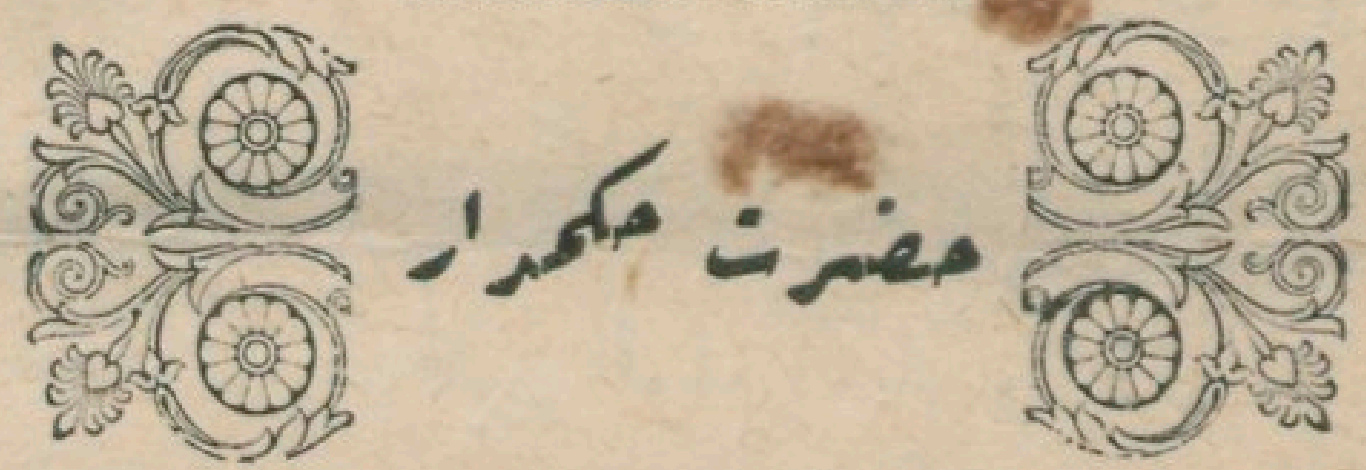
له پاش طاب سعادت و مغفرت له بارگاه احدیت ،
بو ام ملتیه مظلومه خومه اعلان اکم ، که له بر بعضی
اسباب و عوارض سیاسییه مدتیکه له خدمت ام ملتیه
صادقه کورده دور و مهجور مابوم . ایمر و له سایه
خدا و روحانیت مصطفی [صلعم] و همت اجداد وله
سایه نیاز و تضرع و قوت ام ملتیه صادقوه گیشتمه
ام روزه مقدسه که موقفاً هاتومه وه و له ایمر وه دستم
کرده وه به تدویر پروانه حکومت و محافظه موجودیت
و استقلالیت کوردستان . امید و آرزو اکم هموتان
به یک غایه و مسلک و بی فاصله سعی بو دوام ام روزه
و کوشش بو تمالی ام ملتیه اکم . کورد !
و کویک عائله متفقاً و متحداً له گل مندا بو

ام ذاتانهم له قاينه حكومتدا مناسب دى .

- ميرسالار
- رئيس داخليه
- رئيس مالىه
- رئيس معارف
- رئيس شرع و عدل
- رئيس كرك
- رئيس نافع
- رئيس امذيت عموميه
- مفتش عموم حكومت كردستان
- ميرلوا صديق القادري پاشا
- هر كسه مقام و وظيفه خوب پي سپاردن و اراده
- اكرم درجال دست به تدوير ما كنه حكومت بكن .
- و من الله التوفيق .

حكمدار كردستان

محمود

شوكتآب حكمدار كردستان جناب شيخ محمود
 دامت اجلاله چند روزى كه اندكى نامزاج بو
 بمحمد الله به نو اوى اعاده عافيتى كرد . روزى ۸
 شربين اول در هو به رؤساي عشايرو زوار
 سائره كه له خدمتيا بونه التفات مخصوصه بزل
 دفرمود . كه اندكى نامزاج بو دسان ام روزانه بسره
 هر له كل اصلاح و تدوير امور عباد مشغول بونه
 خداله همو مخصوصيكه وه موفوق بالخيرى بط *

(انكليس ساچاني بوچى دوى)

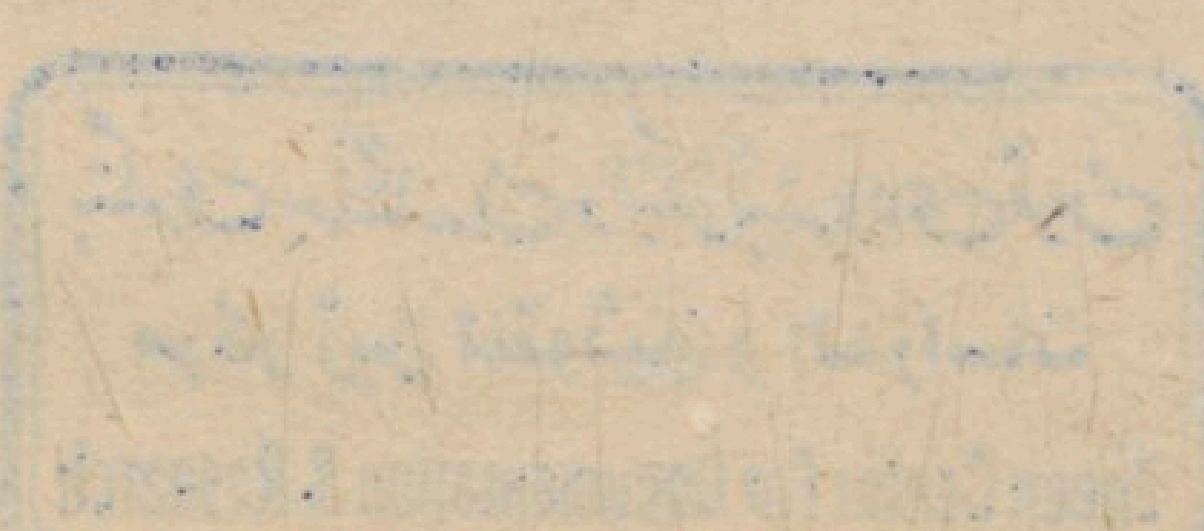
معلوم جهان انكليس دوايتيكى مترقى و به قوته
 گرچى نفوس موجوده خوى انكليس به قدر ۳۵
 مليون دهى فقط له آميا ، له افريقا ، له اوستراليا و له

جيكايان تر اونده مستملكاتى واره ، اونده تبعه زوره
 نفوس انكليس له ۳۰۰ مليون تجاوز دكات يعنى له
 دنيا . ادولتى كه له نفوسدا و كوچين كه يكينه
 انكليسيش له نفوسدا نريك به چينه . قوتى بحرى له
 جهاندا يكتايه و له پايخت خويه وه هر سه فنيه يكي
 حربى و يانجارى كه بو امريقا حركت بكا له همو
 عزيمت و عودتيا او سه فنيه به هر له ملكى انكليسدا
 روزى لى آوا دهى . قوه برى كرجى له پيش ام حرب
 عمومى رابورد ووا له درجه ششم و حتى هفتم دا بو فقط
 له انناى حرب عموميدا به سبب تشكيلات تازه وه قوه
 بريشى عادتا له جهاندا كيشته . درجه دوم و باكو يكم .
 له سايه تجارتيكى عظيم و مشهورى به وه نروتى له كل
 امريقا تقابل اكا و باكو له و زياتره .

هر چند معادن آلتون جهان هيه غير از چند
 پارچه يكي نى هموى له تواريخ مخزنه دا هر يكي به نوعيك
 كرتوبه تى به زير دستى خوى .

پانخت ام دولته كه و كو لوندربى نفوس موجوده
 تقريبا نريك به نفوسى ممالك ايرانه .

ام دولته به سبب ملك اصلى اوروپاى خوى كه
 و كو جزاير برى تانياى قراليت بو يعنى حكمدارىكى
 زور نامدار نبو . فقط به سبب مستملكاتيه وه با خصوص
 له سايه استيلاى هندستانه كه له همو خصوصه وه له
 جهاندا به اولين قطعه حساب دكرى امپراطورى يعنى
 شهنشاهى بو حاصل بووه . ايستا ام امپراطورى به
 بو محافظه احوال و عظمت خوى هر سياستى كه لازم بى
 هر تشبى كه مناسب بى مجبوره بيكا . چونكه تا مين
 محافظه هندستان بوامه كه نكه و نيه زير احتمال تهلكه
 انكليز به كثر همو شستىكا دهچى همو فداكارى دكا .
 حتى پى بى ممكن بى هر چند دربند كوه قاف (كه يعنى
 قفقاسيا) و دربندان شمال و شرق افغانستان و كو

هرات و ساثره بی هموی به عسکر انگلیس اشغال دگا .
 ام جیکایانه بو احتیاج پاره و انتفاع ساثره نابی ام
 احتمالات و تصوراته هر بو محافظه عروس هندستان
 یعنی بو بقای امپراطوری انگلیسانه .

سایمانیه پیش که له کردستان جنوبیدا نقطه یکی مهم
 سوق الجیشی به له نظر اوروپایی و آسیایی دا اهمیتی
 انکار ناکری .

تا امتیاز شمندوفو اسکندرون و بغداد که له مده یکی
 مدیده وه انگلیسان طالبی بون به اجانب ترندرابو و بو
 محافظه ریکای هندستان ، مصر و قنال سوش لازم
 بیزرابو انگلیسان هر نظر دقتیان بو اوامه متوجه بو .
 ۳۸ سال له مه و پیش بهر انواعی بو مسئله عرابی پاشا
 و ساثره اجدات کرا او و قته انگلیس لیسسی هاویشته
 مصر و سوش له اوریکایه امین بو و نجارتیشی خیل
 ترقی کرد .

وقتا که : له پاش او انقلاب مشرقیه حکومت
 عثمانی که اختیار له مقام خلافت و سلطنتدا نه دیشته
 و نفوذ و قوت کوته دست قسم اسافل و جهلاوه او
 و قته بی دون محاکمه و تأمل یکی دریر امتیاز او خط
 شمندوفو به دولت المایا درا کد ام دولته برآ له انگلیس
 به قوت تر و له تجارتا رقیب انگلیس بو له فنون و
 صنایع دایش راستی منورانی له نکلیسه کان زیاتر بو و فکر
 المانیس ذاتاً له کل متفقانی استیلای قسمیکی زوری
 آسیای صغرا و حتی به تدریجی همو عراق و هندستان
 بو و جهانش دیزانی که المانی له اعمال طوب و تنفک و
 جبهخانه و همو و مائط حربیه وه دست بالاترین دنیا بو
 و له کل امیش اهالی آسیای صغرا یعنی اناطول . سوریه
 عراق و باخصوص همو کردستان و همو ایران قسماً
 له بری مشغولیت و قسماً له بر تعصب دینی و عرقی به
 اندک تحریکات و تشویقاتی باخصوص که ام خصوصه .

به ناوی اسلامیه وه بی و له طرف دولتی وک المانیاه
 به سلاح و جبهخانه (کد ام وسائل و اسبابانه له لای ام
 جیکایانه له همو شتی خوشه و یست تره) تجهیز بکری اینتر
 ام اقوام متعصب و شجیعانه بو رب و ضرب له کل هر
 دولتی اوروپایی باخصوص له کل انگلیس که به سبب
 پروپاغانده چند سال له مه و پیش المان و ژون ترکان
 به دشمنی خلافت و اسلامیت نشان دراو و تشهیر کرا بو
 ده بو به باعث هرج و مرجیکی عظیم و بو تهاکه یکی له
 همو تهاگان بزرگترین و امانیش له نظر انگلیسدا البته
 معلوم بو بو . چه حاجت ام خصوصانه که و تمان همو
 له حرب عمومیدا معلوم و مصدق بو و انگلیسی زور
 مشغول و حتی له هندستاندا کلی اغتشاشات و ایقظاتی
 تولید کرد که امانه همو بو اخافه شرف امپراطوری
 انگلیس (که کو و تمان له سایه هندستانه وه به) اسباب
 و تهیات گوره بو .

انگلیس چه له پیش حرب عمومیدا ، چه له هنگام
 حربدا که ام پروپاغاندا و تهاکه چی چا و پی کورت فکری
 کوته سر ضبط و استیلای عراق که آنیا چه له اوروپا
 و آسیای صغرا وه و چه له شماله وه له طرف روسیه وه
 بو جهت بحر بصره یعنی بندریکی عظیمی سر ریکای
 هندستان هر حرکاتی که بی بتوانی ری ندا و له بین
 لوندرو و کلکته دا له اشتدادکاه و نقطه متوسط مهم
 بصره دا بتوانی تشبثاتیکی لازم بکا .

ایستا که امه معلوم بو و دزاین تهید و محافظه
 عراق به کردستان جنوبی به وه به چونکه کردستان له
 شاخ آگری (آغری یا خود آرات که له شمال پایزید
 له بین حدود قدیمه روس ، عثمانی و ایراندا به) هتا
 خانقین یعنی نزدیک به جبال لرستان همو ام شاخ و داخه
 که همو به قوم کرده وه مسکونه له موسم اربعه دا هر
 منطقه سالیانی به که بو عبور صنوف ثلاثه مساعد بی

استیلای یا خود به هر نوعی که تری له زیر تأیری نفوذی
انگلیسدا بونی بو او قومه لازم بینرا و اغاب احتمال
بو امه هاتبونه سلیمانی .

کرچی کردستان جنوبی اوی له دنیا دا ایستا به قیمته
و کو معادن نفت . خلوز . وسائر زوری هیه فقط البتہ
و کو هندستان . اوسترالیا . ترانسوال (له افریقای
جنوبی دایه) . عراق وسائر بوانکلیس فوائد و منفعت
مادی و معنوی نابی فقط له بر مطالعات پیشو بو تثبیت
و تحکیم نفوذیان له عراق دا سلیمانی زور مهمه .

ماویتی

مصطفی پاشا

جناب میجر نویل

وکیل مندوب سامی دولت خیمه بریتانیا جناب
میجر نویل که له کرکوکوه به طیاره تشریفی بو بغداد
چوبو له مدتی غیبوتیدا جناب کپتن چپمن (حاکم سابق
چمچال) وکالتی ده کرد . روزی ۹ تشرین اول ۹۲۲
به طیاره عودتی فرموده بو سلیمانی و وکیلگی به طیاره
رویشته بو کرکوک .

سمکو (سردار نصرت اسماعیل خان)

له مینا آغا که رئیس عشیرت که و رک طرف ساقزه
و خوی ایستاکه له دهی کنده سوره (تابع بانه) به
روایت دکن جناب سمکو (اسماعیل خان سردار نصرت
از سرنو شهر زومیله استیلا و استرداد کرده و
عشایر کردان او طرفانه حتی گاباغی و سائر
جهت ساز و چوار سینهش بو معاونت سمکو بالعموم
حاضرین و حکومت ایرانیش ام جاره له همت و ثبات
کردان تی گیشته و بو مذاکره و ریککونن خبری
بو سمکو ناردوه . معلوم دبی که خبر خیر شکل حکومت
مستقله ی کردستان له سلیمانی دا دمار حیت و غیرت

کردانی هیناوه ته حرکت .

دسا کردان به قربانتان همویک بن و کر شیران
رهان تا خدا بییکا له ظلم دائمی ایران

دیسان بومبا

له او روزانه داکه به طیاره کوی سنجق بومباردومان
کر ابو دیسان طیاره له ناحیه شیخ بزینی چند دیهاتیکی
تری به بومبا بومباردومان کرده و اهالی شیخ بزینی
بوشکایت بوسلیمانی تادی باغ هاتبون حضرت حکمدار
چونکه له ماسبق و اسباب ام وقعه به مستحضر نبو بو
وام ایشه له کرکوکوه بووه به شیخ بزینی به کان امر
جوابی لازم اصدار فرموده او انیش کرانده .

« تعین »

مشهور رسول ناجی افندی که له البجه مأمور ده یک
بو له سر اعلان حکومت کردستان که گراوه ته وه سلیمانی
اجاره بووه به کاتب له معیت جناب وکیل مندوب السامی
شایان تبریکه .

حضرات محترمه بکرادان جاف

جناب علی بک محمود پاشا . جناب کریم بک فتاح بک .
جناب حسین بک محمود پاشا . جناب حامد بک مجید بک .
جناب احمد مختار بک عثمان پاشا . جناب احمد بک محمود
پاشا . جناب حسین بک حسن بک . جناب احمد بک
محمد صالح بک . جناب داود بک محمد سعید بک . جناب
محمد بک فتاح بک . جناب شهاب السلطنه عثمان بک
عبدالله بک شرفیانی روز دوشمو ۹ تشرین اول ۹۲۲
تشریفیان هاتووه بو سلیمانی بو زیارت حضرت حکمدار
کردستان . وله معیتاننا کتخدایان جاف له شاطری
کتبخدا محمد ابراهیم و احمد محمود و حمه طالب سلیمان
علی و پس وله روغزادی کتبخدا صالح کا که خان و

استحصالی یوننده قان دوکن برملتك محروم اولهرق
اسارته دوشمسی غیرقابلدر عالم مدنیتك «هرمت کندی
کندیستی اداره ایدر» قرار اتنه باقیله حق اولورسه
اولا مادامکه بز جهانده موجودیت ملیه به مالک اولان
ملتلر صره سنده بز و نانیاده استحصالی حقوق اوغرنده
لا بعد و لایحیی قربانلر ویرمشر؛ یک دل یک زبان
و یک وجود اولمق شرطیله باذن الله تعالی هیچ کیسه
حقمزی غصب و غدر ایده من . باشده بن و سوکره
بالجمله اولاد و اشاعم قانمزک صوک دامله سنه و مالزک
صوک آچه سنه و ارنجه به قدر بو ملتك تعالیسی ایچون
سابقاً نصل صرف ایتدکسه اویله جهده فی مابعد صرف
و بذلنه هر دائم آماده بز . سزدن همت و اللهدن
موفقیت دیلهرم .

حکمدار کردستان

محمود

صورت اراده علمیه حضرت حکمدار کردستان

عدد - ۲

۱۹ صفر الحیر ۱۳۴۱ ، ۱۰ تشرین اول ۱۹۲۲ .

کردستانك پانتختی سلیمانیه ده تحریر ایدلشددر .

کردستان حكومتك تشکیلی ایچون آتید کی ذراتك

حكومت نایینه سنه تعیینلرخی مناسب کوردم .

باش قوماندان حفید شیخ قادر

رئیس داخلیه شیخ محمد غریب

رئیس مالیه عبدالکریم علیکه

رئیس معارف میرلوا مصطفی پاشا

رئیس شرع و عدل

رئیس کمرک احمد بك فتاح بك

رئیس نافع محمد آغای عبدالرحمن آغا

رئیس امنیت عمروهیه سید احمد برزنجی

کردستان حكومتی مفتش عمومی میرلوا صدیق القادری پاشا

هر کده مقام و وظیفه منی تعیین ایتدم و دو حال

رستم حه محمود و حه رشید باباجان و فتاح کامران خسرو
و حه علی محمود له ترخانی حه حسن و حه شاسوار و
رویتن سلیم احمد له هارونی علی محمد امین و عبدالکریم
حاجی و عبدالحمید محمد امین له صدانی خسرو مصطفی
و کتختدا احمد البچه له نورولی علی عزیز له . کاشیل
رستم حسن حاجی قادر و عزیز حه کدرون و میرزای
حاجی حسین و حسین احمد شاسوار و حه فتاح سمایل
و حاجی کاکه ویس هاتون بو ملیانی .

صورت اراده علمیه حضرت حکمدار کردستان

عدد - ۱

۱۸ صفر الحیر ۱۳۴۱ - ۹ تشرین اول ۱۹۲۲

کردستانك پانتختی سلیمانیه ده تحریر ایدلشددر

محمود ابن سید دن کرد ملتك كافه سنه

بارگاه احدیتدن طلب موفقیت و سعادت ایله دکنه نکره

شو مظلوم ملتزمه اعلان ایدرزکه بعض اسباب و عوارض

سیاسیه دندولایی برمدتدرکه صادق کرد ملتك خدمتدن

دور و مهجور قالمشدم . بو کون . الله و روحانیت

مصطفی [صالح] و همت اجداد ایله شو صادق ملتك

نیازتضرع و قوتی سایه سنده موقفاً بویوم مقدسه یتشدم

و کافی السابق کردستانمزک حقوق و استقلالیتی یوننده

تدویر پروانه حکومته باشلام . امید و آرزو ایدرزکه

هیگزیک غایه و یک مسلک و بلافاصله بو مقدس کونک

دو امی ایچون سی و بو قومك سائر اقوام مثلاً تعالی

و تریستی ارغرنده کوشش ایدر سگیز . کردلر !

استحصالی ایتدیگمز بو حق صریحک حمایه و صیانتی

ایچون یک وجود بر عائله کبی متنقاً و متجدداً

البرککيله چالیشمقانه الزم و فرض عیندر .

ای مانم ! امین اولکز که سعادت و موفقیت اقوام اتحاد

و اتفاق اساسانه مبنیدر . و حقوق مشروع سنک

اداره حكومت به باشا لاهه امین اراده ایدرم و من الله التوفیق .

حكمدار كوردستان

محمود

حقیقت كردستان

مابعد

گیت کیده انور بلرله بایلرک پاتختیرینی دخی ضبط ایدره رک اسیاده بیکارجه مننه لراستقلالیتیرینی محافظه ایتمشله وبالاحره بو حکومتلر انقسانه اوغرامش ایسه ده اداره حکومت یینه اکثر یایرلی قومدن مدود اولان پهلوی و یاعینی جنسندن اولان فارس و کرداکبر و اشرفی یدنده قالمش و کردستانک دوچار اولدیغی بیکارجه انقلابات و تعدیاتده صبر و متانتلر بله برابر کردلر لسان و قومیتیرینی محافظه ایدره بیامشله در .

کرد و کردستان نه دیکدر

کرد کلمه سی اساساً کاف عربی ایله تلفظی صحیح دکل ایسه ده لسان عربی ده کاف فارسی بولمادیغندن ظهور احلامدن صوکره کاف عربی ایله قولانمش و بناء علیه غلط مشهور اوله رق قبول ایدیله کلمه مشدر . شمیدی کرد قومی ماد حکومتلر انقاضندن اوله رق وقتیه مازندرانلر و افغانیلرله ایران قدیمی نشه کیل ایدن پهلوی عنصر اصلیه سنک احقادیدر . تواریخ قدیمه فرییه ده و روایات متسانله مایه ده ایوم کوردلرک مسکون اولدقلری محله االیسی قدیمه عمومیتله پهلوی نامی تحتنده طانله مشله وبالاحره بو قومک بر قسم اعظمک و آتیده کی بعض ایظاحاته نظراً عارضه لی و طاغلق یرلده مسکون اولان قبائل و شعبانکک زیاده تورانی قدیملر ایله وقوعه کلمش اولان محاربه لرنده ابراز شجاعت و امه تحصیل موفقیات ایدن بر رئیس قومه و یریلن و پهلوی - قبورغه - کلمه سمندن مأخوذ پهلوان معناسنه قریب اولوب حقیقت جالده اصل پهلوی کلمه نیله معنا

مترادف بولمان (کرد) یعنی قهرمان نامنه اضافتله شهرت یاب اولمشله در . مابعدی وار

اعلان

ژماره ١٤

له اءتبار ١٤ تشرین اول ١٣٣٨ وه عموم دواتر حكومت بیانیان له ساعت ٣ وه هتاشش پاش نیوه روان له ساعت هشته وه هتا ساعت یازده ده بی دوام بکن خلاف امر ماموریک معامله بکات تجزیه ده کربت . ١٢ تشرین اول ٣٣٨ نایب حكومت

نومروی دوسیه ٣٩٠

او خانوهی که له محله کویژه واقعه و له بین ملا امین کوری ملا قادر خلق محله دوکرن و شیخ علی کوری شیخ محمد سرکار و خورشیده کچی مصطفی ختی محله کانیسکان مشترکه و لدی الکشف چونکه غیر قابل تقسیم بونی تحقق کردوه له سر متخذ قرار به صورت بیع بو از الله شیوع و پاش تنزل مصارف اثمان حاصله ی له بین شرکا تقسیم بکری له تاریخ نشر ام اعلانه بو احاله اولیه به مده چل و پینچ روز وضع مزایده کراوه هیچ کسی بو شرای طالبه ده بیت پیشیناً صدی ده بی و تأمینات بدات و مراجعت به محکمه بدایت سلیمانی قسم صالح و منادی توفیق آغا بکات .

٧ تشرین اول ٣٣٨ حاکم منفرد محکمه بدایت سلیمانی صدیق مظهر

نومروی دوسیه ٧٦

له طرف و کیل حلاوه کچی حاجی عبد الله له سر اقامه دعوا ی شفیهی او خانوه که له محله کویژه واقعه له عایبی محمد و کریم و فاطمه اولاد خضر افندی ، له نتیجه تحقیقاتدا چونکه تحقق کرد له مدعی علیهم محمد محل اقامتی مجهوله له بر امه قرار دوا بطریق الاعلان تبایغاتی بی ایفا بکری . اگر سا ٩ تشرین نانی ٣٣٨ روزی پینچشمه ساعت له چوار یا بالذات خوی یا و کیلیکی قانونی له محکمه حاضر نبوغیباً محاکمه رؤیت ده کری . سا ٩ تشرین اول ٣٣٨

حاکم منفرد محکمه بدایت سلیمانی

صدیق مظهر

له چاپخانه حكومت له سلیمانی چاپ کرا